

NABYTÍ OD NEOPRÁVNĚNÉHO

Ve své diplomové práci se zabývám problematikou nabytí vlastnického práva od neoprávněného, jakožto projevem prolomení tradiční občanskoprávní zásady *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*, zásady, že nikdo nemůže převést víc práv, než sám má.

Téma je mimořádně aktuální. Dne 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který přináší diametrální změny v chápání a v úpravě tohoto institutu oproti právní úpravě dosavadní. Právní úprava nabytí od neoprávněného před nabytím účinnosti občanského zákoníku byla nedostačující a v důsledku dvojkolejnosti soukromého práva, resp. dichotomie mezi občanským a obchodním zákoníkem, i roztříštěná.

Práce se skládá z úvodu, z 5 hlavních částí, které jsou dále členěny do podkapitol, a závěru.

V první kapitole práce vymezuji základní pojmy jako vlastnické právo a dobrá víra a zabývám se povahou nabytí vlastnického práva od neoprávněného. Pozornost je v úvodní kapitole věnována též zásadě *nemo plus iuris* a střetu ochrany vlastnictví s ochranou dobré víry.

Druhá kapitola je historickým exkursem o vývoji institutu, a to od práva římského přes velké soukromoprávní kodifikace z 19. století až po právní úpravu v českých zemích v letech 1918 až 1989.

V třetí kapitole podrobuji kritickému zkoumání právní úpravu nabytí od neoprávněného v České republice od roku 1989 do 2013. Občanský zákoník byl založen na zásadě *nemo plus iuris*, ze kterého byly umožněny pouze dílčí výjimky. Naopak obchodní zákoník v rámci úpravy kupní smlouvy zvolil přístup opačný. Shodně s částí doktríny docházím v této kapitole k závěru, že stav, kdy byla ochrana vlastníků nerovná v závislosti na tom, zda šlo o vztah obchodněprávní či občanskoprávní, byl protiústavní. V kapitole třetí rovněž podrobně představuji judikatorní závěry Ústavního soudu a Nejvyššího soudu k možnosti nabytí nemovitost od neoprávněného a uzavírám, že názorová rozepře mezi těmito soudy není ani dnes uspokojivě vyřešena.

Stěžejní kapitolou práce je kapitola čtvrtá, ve kterém provádím rozbor ustanovení nového občanského zákoníku. Kritickému zkoumání podrobuji i vznikající komentářovou literaturu a představuji relevantní názory vyslovené v odborných právních periodikách.

V kapitole rovněž upozorňuji na dílčí nedostatky nové právní úpravy a možné výkladové otázky a nabízím jejich řešení.

Obsahem páté kapitoly je komparativní analýza. Popisuji základní rysy úpravy italské a portugalské a představuji návrh společného referenčního rámce.

Závěr práce je syntézou předchozích dílčích závěrů a získaných poznatků.